

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

30v.

2/2018

Pääkirjoitus: Henkilöseurakunta?

Jari Rankinen
6.4.2018

Ei ole harvinaista, että kastejuhlassa lapsen kummit eivät tiedä, mihin seurakuntaan he kuuluvat. Kysyn tätä täyttäessäni kaavaketta, johon kirjoitetaan kummien nimet. Kummit voivat olla luterilaisia kristittyjä, jotka ovat melkein joka sunnuntai messussa mutta yhteys siihen seurakuntaan, jonka jäseniä he ovat, on vain paperilla. Heidän kirkkonsa ei ole tuon seurakunnan kirkko.

Tapaan aika usein myös kristittyjä, jotka sanovat olevansa kuin orpoja. Syystä tai toisesta he ovat jääneet pois sen seurakunnan elämästä, jonka jäseniä he ovat, eivätkä ole löytäneet uutta kotia. Kummit, jotka eivät tiedä, mihin seurakuntaan kuuluvat, ja he, jotka sanovat olevansa orpoja, eivät ole lujasti kiinni kirkossamme.

Tässä lehdessä on kirjoitus Helsingin piispa Teemu Laajasalon alustuksesta ja keskustelusta sen jälkeen. Hän puhui myös henkilöseurakunnista. Seurakunnan jäsenyys ei välttämättä määräytyisi asuinpaikan mukaan. Kirkkoomme voitaisiin perustaa seurakuntia ja näihin voisi liittyä riippumatta siitä, mikä on osoite. Henkilöseurakunta voisi olla joissakin asioissa erilainen. Tietysti – miksi niitä muuten tarvittaisiin.

Tämä voisi olla hyvä ratkaisu. Messuyhteisö olisikin seurakunta, jolla on jäsenet, pastori ja sitä edustava toimielin, ja tämä seurakunta olisi osa kirkkoamme. Tämä sitoisi kirkkoon esimerkiksi ne kummit, jotka eivät tiedä seurakuntaansa mutta ovat aktiivisesti mukana jossakin messuyhteisössä. Nyt itsensä orvoksi tunteva voisi löytää seurakunnan, jota haluaa rakentaa eikä

jättäisi kirkkoa, koska tämä seurakunta olisi osa sitä.

Suurta virtaa tämä tuskin kääntäisi. Viimeisen kymmenen vuoden aikana kirkosta on eronnut ihmisiä noin 405.000 enemmän kuin siihen on liittynyt. Henkilöseurakuntiin liittyisi ehkä joitakin tuhansia tai pidemmän ajan kuluessa muutamia kymmeniä tuhansia jäseniä. Mutta heitäkään – tai juuri heitä – kirkko ei saisi menettää.

Entä onko tämä teologisesti perusteltu ratkaisu? Uuden testamentin mukaan kristitty kuuluu ja hänen tuleekin kuulua seurakuntaan. Yksin ja ilman yhteyttä toisiin kristitty voi elää vain harvinaisessa poikkeustilanteessa. Mutta sitä Raamattu ei kerro, millainen seurakunnan tai kirkon rakenteen tulee olla. Se voi olla sellainen kuin nyt meidän kirkossamme tai toisenlainen ja myös sellainen, että kirkossa on myös henkilöseurakuntia.

Uusi testamentti opettaa painokkaasti kristittyjen yhteyttä ja kieltää hajottamasta Jumalan kansaa. Tarkoittaako tämä meidän tilanteessamme pysymistä siinä kirkossa, johon on kastettu? Ja sitä että etsitään ratkaisuja, jotka helpottavat yhdessä pysymistä tai tekevät sen mahdolliseksi.

Tarvitaan myös uutta ja uudenlaista ajattelua. Kirkon rakenteita ei ole helppo muuttaa mutta sekin voidaan tehdä, jos halutaan. Henkilöseurakunta ei ole kovin hyvä sana. Se vie helposti vääriin ajatuksiin. Mikä olisi parempi?

Lämmin kiitos

Laskelma STI:n taloudellisesta tuloksesta vuonna 2017 valmistui maaliskuussa. Tulos oli 24.531 euroa ylijäämäinen. Saimme maksettua laskut ja tuon verran euroja jäi. Lämmin kiitos teille ystävät! Teitte mahdolliseksi STI:n 30. toimintavuoden.

Vaikka viime vuoden tuloslaskelma oli tuon verran ylijäämäinen, STI:n talous on tiukka. Suuri kiitos jos voit edelleen tukea tai ryhtyä tukemaan työtämme. Työmme on tärkeää. On hyvin tärkeää, millaisia teologeja, pastoreita, lehtoreita, uskonnonopettajia tai lähetystyöntekijöitä meillä on.

Valmistelemme nyt STI:n syksyn ohjelmaa. Paljon mielenkiintoista ja innostavaa on tulossa ja suunnitelmassa. Mitä kaikkea voimme toteuttaa, riippuu myös taloudellisista mahdollisuuksistamme.

AIOTKO TYÖHÖN STI:N JÄSENJÄRJESTÖÖN?

ma 7.– pe 18.5. STI:ssä, Kaisaniemenkatu 13 A 4. krs

- * Onko minulla kutsumus Jumalan valtakunnan työhön?
- * Millaisia tehtäviä STI:n jäsenjärjestöissä ja miten niihin pääsee?
- * Mitkä toimintatavat ovat vanhentuneita?
- * Miten jaksaa työssä?
- * Mistä pappisvihkimys?
- * Miten johtaa vapaaehtoisia?
- * Millainen kirkkomme on kymmenen vuoden kuluttua?
- * Mitä työntekijän täytyy tietää talousasioista?
- * Millaista lähetystyö tulevaisuudessa?
Kurssilla käymme läpi Augsburgin tunnustuksen

Opettajina mm. Pekka Mäkipää (Kylväjä), Juha Auvinen (Sansa), Mika Tuovinen (Kansanlähetys), Jussi Miettinen (OPKO), Tom Säilä (Sley) ja Lauri Vartiainen (SRO).

Ks. lisää www.sti.fi (Ohjelma). Ilmoittaudu viimeistään pe 27.4.
Kurssi on ilmainen ja siitä saa todistuksen.

Tilaus ja rikkaus

Teksti ja kuva: Jari Rankinen

Kirkossa ei ole vain tilaa herätysliikkeille ja konservatiiviselle teologialle vaan myös tilaus. Näitä ei tule pitää kirkossa rikkana vaan rikkautena. Piispa Teemu Laajasalo totesi näin STI:ssä.

Tiililä-seura kokoontuu STI:ssä kerran kuukaudessa. Maaliskuun vieraaksi oli kutsuttu tuore Helsingin piispa Teemu Laajasalo. Alustuksen aiheeksi hänen kanssaan oli sovittu Onko kirkossa vielä tilaa herätysliikkeille ja konservatiiviselle teologialle?

Laajasalo sanoi kuulevansa tuossa muotoilussa huolen – tilaa ei taida enää olla. Hän kertoi kuulleensa huolta myös muilta: arkkipiispan vaalissa Ville Auvinen, joka pitää naispappeutta vääränä ratkaisuna eikä tee naispuolisten pastoreiden kanssa yhteistyötä alttarilla, sai äänistä 13 %. Vaalin jälkeen jotkut naispastorit kysyivät, onko heille tilaa kirkossa. Piispa vastasi, että tilaa on molemmille, ja korosti vastaustaan sanalla tottakai.

Tapautui hyvääkin

Laajasalo kertoi kokemuksestaan kymmenen vuotta sitten. Liberaali helsinkiläispastori sai tehtäväkseen kehittää toimintaa Agricolan kirkossa. Sunnuntaina klo 12 jumalanpalveluksessa oli osallistujia vähän, ja osallistujat toivoivat perinteistä jumalanpalvelusta ja julistusta. Laajasalo ajatteli hyvin käytännöllisesti ja otti yhteyttä herätysliikejärjestöihin, joiden kanssa yhdessä voitaisiin järjestää messut. Joka toinen sunnuntai olisi toimittaja-

na näiden järjestöjen pastori ja joka toinen sunnuntai hän tai Agricolan kirkon pastori, joka hänkin oli mies. Miksi kenelläkään olisi mitään tätä vastaan? Kirkkoon saataisiin enemmän väkeä ja messuun pääsisivät nekin, joiden on naispappeuskantansa takia vaikea löytää Helsingissä jumalanpalvelusta, johon osallistua.

Yhteistyö käynnistyi, ja jumalanpalveluksissa väkeä oli noin 150, pyhäkoulussakin viitisentoista lasta. Messujen annettiin jatkoa muutaman kuukauden ja sitten ne lopetettiin piispan sanojen mukaan kirkkopoliittisten realiteettien takia. Se oli Laajasalolle suuri pettymys. Mutta tapahtui hyvääkin: piispa kertoi, että tuon kokemuksen myötä hän sai sydämenasiakseen löytää mallin, jota toteuttaen eri tavalla ajattelevat voisivat elää samassa kirkossa ja rakentaa sitä.

Jumala on puhunut

Piispa kertoi surevansa, että teologian harjoittaminen ja teologialla perustelu ovat vähentyneet kirkossa. Hän mainitsi esimerkkinä keskustelut kirkon hallinnosta. Usein sanotaan, että kirkon hallinnon tulee olla samanlaista kuin minkä tahansa hallinnon, ja unohdetaan teologia ja kirkon syvin olemus. Kirkko edustaa ilmoitususkontoa – Jumala on puhunut ja ilmoittanut, eikä siksi kirkossa kaikesta voi päättää demokraattisesti. Hän kiitti kirkon konservatiiveja teologian arvostamisesta. Hän sanoi joskus jopa tuntuvan siltä, että vain konservatiivit ovat kiinnostuneita teologiasta ja teologisista perusteista.

Laajasalo kertoi seurakunnista Euroopassa. Hän sanoi, että kasvavat kirkot ovat teologialtaan konservatiivisia tai vähintäänkin kallellaan sinnepäin. Ne ovat ulospäin suuntautuneita ja kutsuvat mu-

kaan, niiden jäsenet kokevat tämän tehtäväkseen ja niissä on huoli sieluista – jos ei kuule evankeliumia eikä ole yhteyttä seurakuntaan, käy huonosti. Laajasalo sanoi olevansa monien kanssa samaa mieltä siitä, että kirkko, joka ajattelee tehtäväkseen yhteiskunnallisen projektin, katoaa.

Henkilöseurakunta?

Laajasalo puhui ja vastasi hyvin konkreettisesti kysymyksiin mahdollisesta mallista, jota toteuttaen eri tavoin ajattelevat voisivat olla samassa kirkossa. Hän totesi, ettei kirkkomme seurakunnissa voi tehdä työvuorojärjestelyjä sukupuolen perusteella. Toisaalta hän sanoi, että seurakunta voi halutessaan tehdä yhteistyötä esimerkiksi järjestön kanssa, joka järjestää vain miespastoreiden toimittamia messuja, ja antaa tiloja järjestön käyttöön. Seurakunta voi myös sopia, että sen pasturin työhön kuuluu yhteistyö järjestön kanssa.

Mielenkiintoista oli kuulla piispan ajatuksia henkilöseurakunnista. Sanaa hän piti jossain määrin huonona mutta ei itse asiaa. Hänen mielestään kirkkomme perusrakenteen tulee jatkossakin olla parokiaalinen – seurakunta määräytyy asuinpaikan mukaan – mutta perusrakenteen sisällä voisi olla henkilöseurakuntia, joihin kuuluisivat ne, jotka haluavat kuulua juuri tiettyyn seurakuntaan asuinpaikasta riippumatta. Messuyhteisö voisi tulevaisuudessa olla kirkkomme seurakunta, jolla on jäsenet, sitä edustava seurakunta-neuvosto ja pastori, ja nämä olisivat piispan kaitsennassa. Laajasalo uskoi tähän olevan halua eri tahoilla kirkossamme.

Pappisvihkimys kesäjuhlassa?

Piispalta kysyttiin pappisvihkimyksistä:

voiko teologian maisteri, jolla on kirkon perinteen mukainen näkemys papinvirasta, saada vihkimyksen. Laajasalo sanoi, että seurakunnassa on vaikea tai mahdoton toimia, mikäli ei toimita jumalanpalvelusta yhdessä naispastorin kanssa, koska työvuorojärjestelyjä sukupuolen perusteella ei voi tehdä. Mutta sitä hän ei pitänyt mahdottomana, että kirkon järjestön palvelukseen vihitään pastori, jolla on perinteinen käsitys virasta. Vihkiminen voisi tapahtua järjestön kesäjuhlassa. Laajasalo pyysi niitä, jotka eivät tule pappisvihkimykseen tai toimita messua yhdessä naispastorien kanssa, myös miettimään, ovatko teologiset perustelut tälle hyvät ja riittävät.

Laajasalo sanoi miettivänsä varsinkin, miten maksimoida kirkon työ. Miten saada kerrottua mahdollisimman monille Jeesuksesta ja talutettua mahdollisimman moni taivaaseen? Tähän piispan mukaan tarvitaan monia ja erilaisia ihmisiä, jotka tahtovat palvella ja rakentaa kirkkoa. Hän piti surkeana, jos kirkossa tehdään puhdistusta ja käydään sisällissotaa ja uskoi, että näihin halukkaita on joitakin mutta onneksi vähän. Piispa kysyi, kuka haluaa olla mukana sellaisessa kirkossa, jossa keskitytään taisteluun toisia kristittyjä vastaan.

Koko alustuksen ja keskustelun voi katsoa STI:n nettisivuilla www.sti.fi (Ohjelma – Tiililä-seura).

Jumala synnyttää uskon

Teksti: Meiju Mäkelä, teol.yo

Kuva Meijusta: Tenho Rajala

Martti Lutherin kirjoittamassa Vähä Katekismuksessa sanotaan Apostolisen uskontunnustuksen kolmatta, eli Pyhää Henkeä koskevaa kohtaa selitettäessä: ”Uskon, etten voi omasta järjestäni enkä voimastani uskoa Herraani Jeesukseen Kristukseen enkä päästä hänen luokseen, vaan että Pyhä Henki on kutsunut minut evankeliumin välityksellä, valaissut minut lahjoillaan, pyhittänyt ja säilyttänyt minut oikeassa uskossa.” Samasta asiasta puhuu myös Kirje efesolaisille 2:8.

Uskon ratkaisu

Oletko murehtinut heikkoa uskoasi? Olet saanut ehkä neuvoja: rukoile hartaammin, antaudu kokosydämisesti ja niin edelleen. Sukutaustani on helluntailaisuudessa, jossa ihmisen henkilökohtaisen uskonratkaisun merkitystä on korostettu voimakkaasti. Lapsena ja nuorena rukoilin useita kertoja niin sanotun syntisen rukouksen, jonka tosissaan luettuaan ihmisen katsotaan tulevan uskoon. Mitään uskoontulotodistuksista tuttua rauhan ja vapauden tunnetta ei tullut. Yritin vakuutella itselleni olevani nyt uskossa ja elää sen mukaan. Huomasin, että en pysty elämään niin kuin ”kunnon uskova”. Rukoilin siis yhä uudestaan ja yritin saada itseni uskomaan olevani uskossa. En onnistunut, eikä minusta koskaan helluntailaista tullut.

Lutherin aikalaisen Lucas Granchin maalaus

Luonnostaan epäuskoinen ihminen

Tähän luterilaisuuden helmeen sain ensisilmäyksen internetissä. Erkki Koskenniemi vastaili jo vuosituhannen vaihteessa ihmisten kysymyksiin. Niitä vastauksia päädyin vuosia myöhemmin lukemaan. Joku nuori kysyi, mitä pitäisi tehdä, kun epäilee koko ajan ja kokee itsensä huonoksi uskovaksi. Erkki vastasi: ”Silloin tunnustetaan tosiasiat, nimittäin että minun sydämesäni ei ole todellisuudessa uskoa edes sinapinsiemenen vertaa, että epäilen koko ajan ja että se on synty ja häpeä. Mutta juuri tällaisen epäilevän ja jumalattoman on Kristus ristillä lunastanut omakseen ja taivas on hänen takiaan minulle aivan varmasti auki. Kun Sinä et jaksa uskoa, suorittaa, rukoilla, jäljelle jää enää vain yksi vaihtoehto, levätä Kristuksen rakkautessa ja hänen haavoissaan.” Koskenniemi toi usein esiin Katekismukseen viitaten ajatusta, että Pyhä Henki synnyttää ja yllä-

pitää uskon, ja korosti kasteen merkitystä. Minulle tuo oli aivan uutta opetusta.

Oli helpottavaa kuulla, että ihminen ei voi uskoa itsessään synnyttää. Katse pitäisi siis kääntää Golgatalle ja siihen, että kastetta Jumala ei pyyhi pois. Ei tarvinnut enää yrittää puristaa uskoa itsestäni, kun tiesin sen olevan mahdotonta. Minua ei ollut kastettu missään vaiheessa, joten vedin toisen johtopäätöksen: en ole kristitty, olen uskonnoton. Myöhemmin olen saanut tutustua tähän luterilaisuuden helmeen enemmän Tunnustuskirjoja lukemalla. Augsburgin tunnustuksessa todetaan: ”Vapaasta ratkaisuvallasta seurakuntamme opettavat, että inhimillisellä tahdolla on tietty vapaus pitää yllä yhteiskunnallista vanhurskautta ja tehdä valintoja järjelle alistetuissa asioissa. Ilman Pyhän Hengen apua se ei kuitenkaan kykene saamaan aikaan Jumalan vanhurskautta eli hengellistä (1 Kor. 2:14) vanhurskautta, sillä sielullinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on. Tämä vanhurskaus syntyy sydämissä, kun Pyhä Henki otetaan vastaan sanan välityksellä.”

Pyhä Henki tekee työtään

Kun valitin eräälle pastorille predestinaation epäreiluudesta, hän vastasi: ”Niin, uskoa ei voi ihminen valita, mutta sen voi valita, meneekö sunnuntaina kirkkoon.” Niinpä aloin käydä muun muassa Sley:n järjestämissä messuissa – muutettuani ensin yli 400 km päähän, jotta kukaan tuttu ei näkisi. Kun riittävästi Jumalan sanan julistusta sain kuulla, huomasin ajattelevani, että uskontunnustuksen asiat taitavat olla totta ja minäkin haluaisin olla Jumalan lapsi. Kävin sitten aikuisrippikoulun ja sain kasteen.

Kasteestani tulee kuluneeksi 6 vuotta. Vuosiin on mahtunut paljon iloa Jumalan

huolenpidosta, mutta myös kamppailuja, lankeemuksia ja epäilyksiä. Minun ei tarvitse selvitä yksin. Korvaamattomia ovat Jumalan sana ja pyhät sakramentit. Usko ei perustu tunteisiin, vaan ulkopuolella oleviin asioihin. Usko ei ole uskoa omaan uskooni. Ennen syntymääni Jumalan Poika tuli ihmiseksi, kärsi ristinkuolemallaan minun, ja jokaisen ihmisen, syntien rangaistuksen ja avasi ylösnousemuksellaan taivaan. Kasteessa minut on puettu Kristuksen vanhurskauteen, olen Jumalan lapsi. Saan mennä sunnuntaina messuun: kuulla synninpäästön, Jumalan sanaa ja nauttia Kristuksen ruumiin ja veren. Jumalan vallassa on synnyttää usko ja säilyttää ihminen siinä. Kuinka kallis helmi onkaan, että ihmisen ei tarvitse yrittää tehdä itse tuota Pyhän Hengen työtä.

Miten kohtaamme islamin opetuksia omana aikanamme

Timo Eskola

Teologisessa instituutissa on käyty hieman vuoropuhelua islamilaisen uskonoppineen kanssa. Tämä keskustelu on ollut hyvin opettavaista ja tuonut esiin monta mielenkiintoista yksityiskohtaa siitä, mitä muslimit uskovat ja miten he ymmärtävät Koraania.

Yleisesti ottaen islam katsoo elävänsä jatkumolla, jossa juutalaisuus ja kristinusko muodostavat uskonnollisuuden taustan. Siksi Vanha testamentti ja Uusi testamentti ovat arvostettuja kirjoja. Viimeisen ilmoituksen katsotaan kuitenkin tulleen Muhammadilta. Juuri tästä syystä muslimien on vaikea ajatella, että kristinusko voisi tarjota oikean evankeliumin. Islamin mukaan Uusi testamentti on väärennös.

Jeesus on neitseestäsyntynyt uusi Adam

Aivan erityisen kiinnostavaa on tietää, mitä muslimit ajattelevat Koraanin ja perimätiedon perusteella Jeesuksesta. Tavalinen kristitty saattaa yllättyä siitä, miten paljon islamissa hyväksytään perinteisiä Raamatun opetuksia Kristuksesta. Ensinnäkin Jeesuksen katsotaan saaneen alkunsa Jumalasta. Maria tuli Koraanin mukaan raskaaksi Jumalan voimasta.

Islamin mukaan Jeesus on siten ihmeellinen profeetta, joka on saanut syntynsä suoraan Jumalalta kuten Adam. Ilmeisesti hänen tehtävänsäkin mielletään jollain tavalla ensimmäisen Aadamin lan-

keemuksen korjaamiseksi. Koraani opettaa kuitenkin, että Jeesus on luotu. Hän ei ole Jumala. Islamin teologiaa ohjaa kritiikki kolminaisuusoppia vastaan. ”Jumalan ei sovi hankkia itselleen poikaa.”

Kun kauan ennen Koraania laaditussa tunnustuksessa sanotaan, että Jeesus on ”syntynyt, ei luotu”, ajatus varjelee puhdasta oppia. Tästä näkökulmasta katsoen islam kuuluu niiden harhaoppisten kristillisperäisten lahkojen joukkoon, jotka 500-600-luvuilla poikkisivat yleisesti hyväksytyistä uskontunnustuksesta.

Risti erottaa

Rinnakkaisten näkemysten lista jatkuu, kun Koraania luetaan enemmän. Muslimit uskovat, että Jeesus on Messias ja ainutlaatuinen profeetta. Hänen elämänsä päätteeksi Jumala korotti hänet taivaaseen. Tämä vastaa käsitystä ylösnousemuksesta, vaikka suhtautuminen kuolemaan on toisenlaista. Edelleen islamissa opetetaan, että Jeesus palaa takaisin maan päälle. Hän taistelee viimeisenä aikana Antikristusta vastaan ja kukistaa tämän. Lisäksi monet uskovat, että Jeesus osallistuu viimeisen tuomion toteuttamiseen.

Tärkein, mikä puuttuu, on risti. Islamin ja Koraanin mukaan Jeesus ei kuollut ristillä. Siellä kuoli joku toinen, perimätiedon mukaan Juudas, joka saatiin vain näyttämään Jeesukselta. Jeesus otettiin suoraan taivaaseen, aivan kuten eräät apokryfikirjat opettivat.

Kun sovitus puuttuu

Islam esiintyy juutalaisuuden ja kristinuskon täydentäjänä. Koraani tarjoaa uuden tulkinnan Aabrahamista, Mooseksesta ja Jeesuksesta. Jeesuksesta muslimit uskovat lähes kaiken saman kuin kristitytkin, lu-

kuunottamatta hänen jumaluuttaan ja ristinkuolemaansa. Mutta mitä puuttuu, kun risti puuttuu?

Ristin teologia opettaa, että ihmiskunnan synneille on olemassa iankaikkinen sovitus. Kristuksesta on tullut suuri ylimmäinen pappi, joka muuttaa koko maailmanhistorian kulun. Hän kantaa Jumalan Poikana koko Aadamien jälkeisen ihmiskunnan syntien rangaistuksen. Tämä evankeliumi puuttuu islamista.

Muslimit joutuvatkin määrittelemään pelastuksen aivan toisin kuin kristityt. He eivät voi vedota mihinkään muuhun kuin Jumalan armeliaisuuteen. Mitään yksilöä koskevaa perustetta armolle ei ole. Sovitus puuttuu. Muslimit tuntevat kyllä syntinsä, aivan kuten kuka tahansa rehellinen ihminen – tämän imaamikin totesi. On mahdotonta ummistaa silmiään ihmis-

kunnan pahuudelta ja omilta lankeemuksilta. Olennaista on kuitenkin kysyä, mikä antaa avun, kun synti ahdistaa.

Ristin sanoma tarjoaa vastauksen. Jumalan Pojasta, Jeesuksesta Kristuksesta, tehtiin syntiuhri meidän puolestamme. Siksi hän on täydellinen sovitus. Kuka tahansa voi “huutaa avuksi Herran nimeä”, kuten Paavali kirjoittaa. Paitsi muslimit. Heiltä taivas on suljettu, koska heidän uskontonsa on poistanut kuvasta nimenomaan anteeksiannon lähteen.

Uusi Iustitia-sarjan julkaisu!

Suomen teologisen instituutin Iustitia-kirjasarjassa (Iustitia 34) on ilmestynyt uusi kirja Raamatun tulkinnassa: Merkitysten verkossa: raamatuntulkinta ja kielen hermeneutiikka, Ilmo Eskola.

Raamatun tekstien tulkinta on tuottanut vuosikymmenten aikana harmaita hiuksia niin Raamatun lukijoille kuin sen opettajillekin. Ongelmakenttää ei ole helpottanut, että meidän aikanamme suosituksi tulleen iskulauseen mukaan “kaikki on vain tulkintaa”. Onko näin, vai löytyykö tulkinnalle joitain pitäviä periaatteita?

Teos muodostaa parin Eskolan hetkeä aikaisemmin julkaistulle kirjalle Oikein väärin ymmärretty Raamattu: Pyhien tekstien tulkinnan periaatteista (Perussanoma, 2017). Näistä kirjoista löytyvät niin yksityiskohtaiset teoreettiset tulkinnan perusteet kuin suuri määrä käytännön sovellutuksia.

Kirjan hinta on 20 euroa + postikulut, opiskelijat 10 euroa. Kirjan voi tilata STI:stä, kirsi.kuru@sti.fi tai puh. 09 6689 550.

Kasteopetuksen A ja O Augustinuksen tapaan

Teksti ja kuva Timosta:

Tenho Rajala

Mitä opettaisit ihmiselle joka haluaa kääntyä kristityksi? Mitä sinun mielestäsi olisi kaikkein tärkeintä oppia? Opettaisitko kenties uskontunnustuksen vai kertoisitko henkilökohtaisen todistuksen? Millä tavalla kertoisit asiiasi?

Tällaisia teemoja päästään pohtimaan Hippon piispan Augustinuksen (354-430) teoksen *De Catechizandis Rudibus* äärellä. Kirjan nimen voisi vapaasti kääntää ”Kristinuskoa vasta-alkajille”, ja se on kirjoitettu 400-luvun alkupuolella. TT Timo Nisula on työskennellyt teoksen parissa ja kertoi STI:llä, mitä me voimme oppia Augustinukselta.

Teoksessaan tämä erittäin tunnettu läntisen kirkon merkittävin teologi kertoo, kuinka tulisi opettaa sellaista ihmistä, joka haluaa kääntyä kristinuskoon. Kirja koostuu kahdesta osasta: metodioppaasta ja kahdesta malliopetuksesta. Oppaassa kerrotaan, mitä tulisi opettaa, millaisille oppilaille tulee opettaa milläkin tavalla, ja millainen opettajan pitäisi olla. Kyseessä on maailman ensimmäinen kristillisen kasteopetuksen opas.

Hieman erilainen kastekoulu

Teosta lukiessa ja sen teemoja pohtiessa on tärkeää tietää, että Augustinuksen ajan katekumeenien eli kasteoppilaiden kouluttaminen oli hyvin erilaista verrattuna

nykyisiin käytäntöihin. Augustinuksen tunteman tavan mukaan kristityksi haluavan tuli ilmoittautua kasteoppilaaksi. Oppilaaksi saatettiin tulla joko vanhempien ilmoittamana lapsena tai aikuisiällä. Prosessi saattoi olla suhteellisen lyhyt, mutta oli tavallista, että aikuisen kastekoulu kesti pitkään, jopa vuosia. Se sisälsi muun muassa paljon opetusta, monia rituaaleja, rukoilua, asioiden ulkoa opettelemista ja paastoa. Vasta kaikki sovitut asiat suoritettuaan kasteoppilas saattoi osallistua kasteelle pääsiäisyönä. Kasteprosessissa oli draamankaari pakanuudesta kristinuskoon kääntymiseen.

Opetuksen sisällössä Augustinus painottaa kristinuskon kertomuksellisuutta. Kertomusten kautta ihminen oppii tehokkaasti ja kertomukset ovat viihdyttäviä. Sisällöllisesti kertomuksien tulisi olla pelastushistorian kannalta keskeisiä tapahtumia, ja on tärkeää muistaa, että Kristus on kaiken päähenkilö. Hyvä pyrkimys olisi kertoa pelastushistoria suurena kertomuksena, johon kuulija sidotaan mukaan. Kertomuksilla voidaan herättää kuulijan tunteita ja saada hänet kuuntelemaan erittäin tarkkaavaisesti.

Erilaisia oppilaita

Oppilaat Augustinus jakaa kolmeen ryhmään. On lahjakkaita, oikein hitaita ja tyhmiä ja keskinkertaisesti koulutettuja.

Jokaista näistä ryhmistä tulisi opettaa eri tavalla. Lahjakkaiden oppilaiden kanssa tulisi välttää asioiden jankkaamista. Lahjakkailla eli koulutetuilla oppilailla oletettavasti on jo monia taustatietoja, joita heille ei tarvitse kertoa, toisin kuin hitaille. Hitaiden ja oikein tyhmiä kohdalla Augustinus toteaa, että heitä on vain siedettävä. Tämän kaltaisille oppilaille on vain taottava päähän kirkon ykseyttä ja kiusausten kestämistä ja peloteltava tulevalla tuomiolla.

Vaikka hitaita ja oikein tyhmiä on vain siedettävä, keskinäisesti koulutetut ovat kaikista hankalimpia oppilaita. Keskinäisesti koulutetut ovat saaneet esimakua oppineisuudesta ja ovat siksi hyvin hankalasti nöyryviä. Kun on opiskellut jotain asiaa vähän, saattaa kokea osaavansa kaiken.

Erilaisten oppilaiden nimeämisessä näkyy selvästi kirjoittamisen ajankohdan jälki, ja malli on karkea. Nykyään emme voisi jaotella oppilaita näin yksinkertaisesti. Huomio tässä Augustinuksen jaotuksessa kannattaa kuitenkin kiinnittää siihen, että hän todella pyrkii huomioimaan erilaisia oppilaita ja mahdollistamaan heidän oppimisensa. Augustinus on ollut hyvin perillä siitä, mitä opettamisessa tulee ottaa huomioon.

Mistä tunnistaa hyvän opettajan?

Augustinus ei lähde ensisijaisesti arvioimaan opettajan koulutusta. Tämä saattaa nykypäivän kuulijasta kuulostaa oudolta. Hän lähtee liikkeelle siitä, että hyvän opettajan tulee olla innostunut siitä, mitä opettaa! Innostunutta opettajaa on mielekästä kuunnella ja tällöin sanoma menee oletettavasti hyvin perille.

Innostuksen lisäksi hyvän opettajan tulee myös pitää oppilaistaan huolta.

Käytännön neuvona oppilaiden huolenpidosta Augustinus kertoo, että on hyvä antaa oppilaille tuolit. Augustinuksen aikana kasteopetusta saatettiin pitää siten, että oppilaat joutuivat seisomaan koko opetuksen ajan. Istuminen ja sitä kautta rennompi olo helpottavat opittavan asian omaksumista. Tämä saattaa meistä tuntua itsestään selvyydeltä, mutta aikanaan niin ei ollut.

Opettajalle tärkeänä ominaisuutena Augustinus korostaa myös sympaattista asennetta. Tämän asenteen tulisi näkyä esimerkiksi siten, että opettaja ei opeta asioita kyllästyneesti, vaikka hän opettaisi samaa asiaa sadatta kertaa. Kuulijalle opetus saattaa olla ensimmäinen kerta, kun hän kuulee aiheesta.

OPISKELIJAN SUUSTA

Matkani kohti teologista tiedekuntaa alkoi rippikoulusta. Siellä minulle heräsi kiinnostus Jumalaa ja Raamattua kohtaan. Sain vastaanottaa uskon lahjan ja aloittaa hengellisen vaelluksen. Lähdin mukaan seurakunnan nuorten toimintaan, sain hyvän seurakuntayhteyden ja kuulin hyvää opetusta. Koen olleeni onnellisessa asemassa, kun sain kasvaa hengellisesti hyvässä ympäristössä, jossa turvattiin Raamattuun Jumalan sanana.

Kiinnostuin hyvin pian seurakuntatyöstä, ja sen vuoksi teologian opiskelu nousi ylivoimaiseksi vaihtoehdoksi tulevaisuutta ajatellen. Minua kiinnosti, ja kiinnostaa yhä, pastorin virka. Muut vaihtoehdot eivät tuntuneet sen rinnalla luontevilta. Halusin levittää evankeliumia työkseni, oppia lukemaan Raamatun tekstejä alkukielellä ja saada tietoa, jolla selittää vaikeitakin Raamatun kohtia. Näitä asioita haluan edelleen. Kai tätä voisi luonnehtia sisäiseksi kutsuksi.

Opinnoissani olen kokenut suurimmaksi anniksi sen, että olen saanut jatkuvasti opiskella asioita, jotka ovat minulle tärkeitä. Hyvänä esimerkkinä tästä on Raamatun alkukielet, joiden lukemiseen olen saanut tukea STI:stä. STI on ollut suuri apu myös laajemmassa mittakaavassa, sillä yliopistomaailmassa teologiaa tehdään tunnustuksettoman tutkimuksen lähtökohdista. Lähestymistavalla on omat vahvuutensa, mutta pidän erittäin tärkeänä sitä, että teologeilla olisi rohkeutta pitäytyä Raamatussa. Tunnustuksellisuuden ei tarvitse viedä ihmisestä tieteellisyyttä, eikä tieteellisyyden tarvitse viedä tunnustuksellisuutta.

Tällä hetkellä pohdin omaa kutsumustani avoimesti ja olen kiitollinen siitä, että saan pohtia. Tärkeintä olisi se, että saisin olla tekemässä jatkuvasti työtä Jumalan valtakunnan hyväksi. Haluan olla mukana vaikuttamassa siinä, että tulevillakin sukupolvilla on mahdollisuus kuulla evankeliumia, päästä Raamattuun luottavaan seurakuntaan ja saada luottamus Kristukseen. Oli paikkani sitten seurakunnan pastorina tai lähetyskentällä, uskon Jumalan johdattavan Hänen tahtonsa mukaiselle paikalle.

Tenho Rajala, teol.yo

PÄÄN TIETOA JA SIELUN RAVINTOA

ISRAELIN VALINTA ON SINUN VALINTASI

Kuulemme luterilaista julistusta, jossa meille vakuutetaan, että Jumala pelastaa meidät yksin uskosta, yksin armosta ja yksin Kristuksen kautta. Mahdollisuutesi omistaa tämä yksinkertainen usko Jeesukseen Kristukseen haastetaan monin tavoin, myös kiertoteitse: kyseenalaistamalla Israelin kansan valinta ja erityisasema. Jos Israelin kansan valinta ei enää ole voimassa, kuinka voit olla varma, että Kristuksen hankkima pelastus todella koskee myös sinua?

Niin kutsutun korvausteologian mukaan kristillinen kirkko on korvannut Israelin Jumalan kansana. Näkemyksen mukaan Jumala olisi hylännyt Israelin lopullisesti. Vaikka tämän ajattelun piirissä on erilaisia juonteita, sen ytimessä on käsitys, jonka mukaan juutalaisten merkitys Jumalan pelastussuunnitelman kannalta on ohitse. Kirkko on perinyt Israelille kuuluvan aseman ja sen sisältämät siunaukset.

Oletko pohtinut, mitä tällaisesta näkemyksestä seuraa kristityn kannalta? Jos Jumala voisi rikkoa jollekin kansalle antamansa lupauksen, kuinka mekään koskaan voisimme olla varmoja siitä, että hänen valmistamansa pelastus kestää myös meidän jalkojemme alla? Oletko kenties vähemmän uskonon kuin israelilaiset? Entä jos Jumala päättää muuttaa mielensä sinunkin kohdallasi?

Kenties hämmästyttävien elementti Jumalan pelastussuunnitelmassa on se, kuinka hän käyttää juutalaisten lankeamista pois armosta välineenä kaikkien kansojen pelastamiseen (Room. 11:11–12). Israel ei ole ollut kuuliainen sille kutsumukselle, jonka Jumala sille asetti (1. Tess. 2:13–16) eikä juutalainenkaan pelastu ilman uskoa Jeesukseen. Tästä huolimatta Israelin valinta pysyy. Se takaa Jumalan maailmanaikojen koskevan pelastushistoriallisen suunnitelman luotettavuuden. Jos suunnitelman yksi osa pettäisi, koko rakennelma olisi vaarassa romahtaa.

Pohjimmiltaan Jumalan valmistamissa liitoissa on aina kyse hänestä itsestään ja hänen omasta luotettavuudestaan (Hepr. 6:13–20). Niinpä hän sitoutuu perustamiinsa liittoihin yksipuolisesti, asettaen oman arvovaltansa niiden takeeksi (Luuk. 1:71–73; Room. 3:4; Hepr. 10:23). Jumala tuntee sydämemme ja sen, miten helposti horjumme puolelta toiselle (1. Kun. 18:21). Pelastusta ei yksinkertaisesti voi rakentaa kahden sopijaosapuolen varaan, joista toinen on ihminen.

Hyvä ystävä, Jumalan valmistama pelastus ankkuroituu aikaan, paikkaan, tiettyihin henkilöihin ja myös tiettyyn kansaan. Se ei muutu aikojen kuluessa. Yhtä varmasti, kuin päivä ja yö seuraavat toisiaan, Israelin valinta pysyy (Jer. 33:19–26). Jumala on liittoukollinen (chesed). Siksi sinäkin saat luottaa: Jeesuksessa lahjaksi saamasi pelastus kestää silloinkin, kun maailma, Perkele ja oma lihasi uskottelevat toista.

Niko Seppä, pastori, Lähetysyhdistys Kylväjä

Suomen teologisen instituutin sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

pidetään keskiviikkona 16.5.2018
klo 16 STI:ssä

Käsiteltävänä ovat sääntömääräiset asiat mm. vuoden 2017 toimintakertomus ja tilinpäätös sekä näiden lisäksi ehdotus STI:n uudistetuista säännöistä.

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös kaikki tukijäsenet ovat tervetulleita.

Jokaisen Kulmakiven saajan
henkilökohtainen
VIITENUMERO

löytyy takasivun osoitetarran
oikeasta yläkulmasta.

*Viite helpottaa
maksun kohdentamista
ja on vastaanottajalle
viitteetöntä edullisempi.*

Valmennuskurssi teologiaa opiskelemaan pyrkiville ke 2. – la 5.5.2018

Kurssi antaa hyvät valmiudet valintakokeeseen. Kurssilla käydään läpi Helsingin yliopiston tai itä-Suomen yliopiston valintakokeen ennakkomateriaali ja harjoitellaan vastaamaan valintakokeen kysymyksiin. Hinta 160 euroa.

Ilmoittaudu viimeistään ma 23.4.puh. (09) 6689 550, kirsi.kuru@sti.fi
Opetus klo 9-16.30 Suomen teologisen instituutin tiloissa os. Kaisaniemenkatu 13 A 4. krs., Helsinki. Katso lisää: www.sti.fi - Ohjelma, Valmennuskurssi teologiseen

Jari Rankisen matkat

Pe 13. ja la 14.4. Sisälle Sanaan -kurssi Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
Ke 25.4. klo 18.30 Joensuun Evankelisten opiskelijoiden ilta Keskuseurakunta
La 5. ja su 6.5. Raamatun vaikeita kohtia -tapahtuma Alajärven seurakunnassa
Su 27.5. klo 15 Messu Vaasan Luther-talossa
Su 10.6. klo 12 Messu Hyvän Paimenen kappelissa, Seinäjoki
La 16.6. Lähetyksen Kesäpäivät, Lähetysyhdistys Kylväjä, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
Su 17.6. klo 16 Messu Metsäkappelissa, Pori

Timo Eskolan matkat

La 21.4. Tätä on luterilaisuus -kurssi Loimaan ev. opistolla

TUOMAS LUKKARONEN

Suomen
teologinen
instituutti

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:

FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea:

FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

vs. pääsihteeri Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo:

lukukausien aikana klo 9–19
Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä
seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aika-
kauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähete-
tään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SLEY:n toiminnanjohtaja Tom Säilä

Jäsenjärjestöt

Laestadiernas Fridsföreningars Förbund

Lähetysyhdistys Kylväjä

Lähetysyhdistys Rauhan Sana

Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys

Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys

Medialähetys Sanansaattajat

Suomen Ev.lut. Kansanlähetys

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

Suomen Raamattuopisto

Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuosittukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10
euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirja-
lahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2017/186

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt
STI:lle 21.2.2017 luvan koko Suomen alueella
Ahvenanmaata lukuun ottamatta 21.2.2017–
31.12.2018 järjestettävälle rahankeräykselle. Varat
käytetään teologiseen ja pastoraaliseen
koulutukseen, julistus- ja julkaisu- toimintaan,
kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja
hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat
varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto

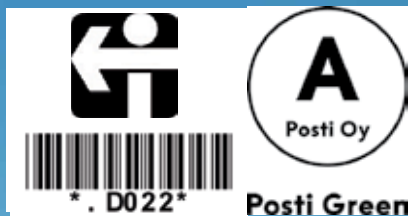
Kirsi Kuru

Painopaikka

Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

Jumala, sinun virtasi on vettä täynnä.

Ps 65:10

Etukansi: Pärnunlahden talvimaaisemat ovat vielä talven kahleissa
Takakansi: Lumet sulavat tunturissa - Saksenjokka Ruotsin ja Norjan rajamaastossa
Kuvaaja: Ilkka Ryttilahti